

Uppföljning av avtal mellan Göteborgs Stad och Stiftelsen Ålderdomshemmet, Vegahusens boende för yngre.

En uppföljning har gjorts av Göteborgs Stads avtal med Stiftelsen Ålderdomshemmet, Vegahusens boende för yngre personer med neurologiska sjukdomar och förvärvade hjärnskador.

Enligt avtalet ska verksamheten bedrivas i enlighet med socialtjänstlagen, tillämpliga delar i hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstförordningen, Socialstyrelsens föreskrifter, kommunfullmäktige fastställda måldokument samt stadsdelsnämnden Centrums måldokument och andra kommunala riktlinjer.

De boendes behov av person- omsorgs och tidskontinuitet skall tillgodoses genom att:

- Varje boende har en kontaktperson
- Personalen är kunnig, utbildad och engagerad
- Personalen har ett respektfullt bemötande och bedömer behov av insatser på likartat sätt
- Insatser ges regelbundet och inom avtalad tid
- De boende ges möjlighet att delta i daglig verksamhet eller aktiviteter som förebygger sysslolöshet och passivitet, både kulturella och fysiska aktiviteter som promenader m.m.
- Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler med de hjälpmedel som är nödvändiga för att en god omsorg ska kunna ges
- De boende har rätt till och skall kunna erbjudas rehabiliterande insatser
- Den enskilde ska serveras måltider som uppfyller kraven i Göteborgs Stads kostprogram

Stiftelsen ska upprätta individuella genomförandeplaner för varje boende.

Redogörelse för uppföljningen

Kerstin Smedberg, metodhandledare i Göteborgs Stad Centrum Utförarverksamheten, har 2010-09-23 besökt Vegahusens verksamhet för yngre tillsammans med MAS Kajsa Marklund och MAR Eva Silow. Vid besöket gjordes en rundvandring i lokalerna och samtal fördes med direktör Monica Berglund, enhetschef Håkan Johansson, MAS Maria Engman samt med en personalgrupp bestående av två undersköterskor från olika avdelningar, två sjuksköterskor, en arbetsterapeut och en sjukgymnast. Inför besöket inhämtades skriftlig information om riktlinjer och rutiner, bemanning, personalens utbildning och anställningstid m.m. Information har också hämtats från Göteborgs Stads behovsbedömning för fördelning av resurser i maj 2010.

Vegahusen ligger på Vegagatan 55 i Göteborg. I fastighetens nedre plan finns olika verksamheter inrymda såsom tandvård, bibliotek, restaurang och gemensamhetslokaler. En stor innergård finns med gångstig, planteringar och ett växthus. Boenden för yngre personer med

Göteborgs Stad Centrum

funktionsnedsättningar är inrymda i B-huset på våningsplan 4-8 med 5 lägenheter per plan. Varje våningsplan har gemensamt kök, allrum, kontor och tvättstuga samt stor inglasad balkong. I de boendes lägenheter finns trinett. Samtliga lägenheter har eget hygienutrymme.

De boende

Vegahusens verksamhet för yngre har 20 platser för permanent boende och fem platser för korttidsboende. Fördelningen mellan boende- och korttidsplatser kan enligt Vegahusens ledning variera utifrån behov, men görs enligt överenskommelse med Göteborgs Stad Centrum. De personer som vistas på korttidsplatser stannar i regel mellan 6-12 månader. De boende är i åldrarna 30-65 år och har i allmänhet omfattande omvårdnadsbehov. Samtliga kommer enligt ledningen från Göteborgs kommun. Flera av de boende har barn.

Enligt befintlig statistik från den 14 juni 2010 vistades fjorton-män och -elva kvinnor vid Vegahusens boende för yngre. Fem var födda 1940-1949, sju 1950-1959, åtta 1960-1969, fyra 1970-1979 och en 1980-1989. Fjorton personer kom från region Centrum, fem från region Hisingen, tre från Nordost, två från region Väster samt en från Kungälv kommun, numera skriven i Göteborg.

Verksamhetens innehåll. Möjlighet till stimulans och aktiviteter

Personalen arbetar utifrån ett salutogent synsätt med meningsfullhet, delaktighet och begriplighet. Så gott som samtliga boende har enligt ledningen genomförandeplan. Kontaktperson utses för varje boende. Ankomstsamtal sker -två veckor efter inflyttning

Vegahusen lägger stor vikt vid maten och måltidsmiljön. Måltidsobservationer görs för att ytterligare förbättra matsituationerna och kvalitetsarbete genomförs i samverkan med dietist. Den enskilde har möjlighet att välja om han eller hon vill äta i den egna lägenheten, i allrummet eller i restaurangen.

De boende erbjuds möjlighet att delta i olika aktiviteter inom Vegahusen. Exempel på aktiviteter och studiecirkel som erbjuds är gymnastik, boule, vibrationsplatta, trädgård, musikcirkel, bibliotekscirkel, vår värld, reminiscens, bridge, frågesport, bingo, korsord, herrmiddagar, bakning, målarcirkel, stickcafé m.m. Nyligen har en kurs i sinnesstimulering startats. Det finns enligt såväl ledning som personal behov av att utveckla aktiviteter för yngre personer.

Såväl ledning som personal påtalar att de boende har behov av att i större utsträckning komma ut i samhället. Personalen uppger att de följer de boende till aktiviteter inom huset och på kortare promenader. Det finns begränsade möjligheter till spontana aktiviteter. Det har blivit restriktivare med ledsagarservice och det varierar mellan stadsdelarna hur man bedömer behovet av ledsagarservice. Yngre personer som bor på Vegahusen har fått neddragningar på antal tillfällen, antal timmar och det har också förekommit att ledsagarservicen helt har dragits in. Anhöriga har framfört klagomål om den minskade ledsagarservicen. Anhöriga har också framfört önskemål om mer rehabilitering. Många av de boende har enligt ledningen engagerade anhöriga som ofta besöker eller tar hem den boende. Anhörigträffar arrangeras -två ggr per år.

Personal

Totalt arbetar 28 omsorgspersonal inom Vegahusens verksamhet för yngre, 20,5 årsarbetare dag/kväll och 3,84 årsarbetare natt. Personalen har sin placering på en bestämd avdelning men flexibilitet finns mellan våningsplanen. Två sjuksköterskor är riktade mot yngre, varav en arbetar dagtid måndag till fredag. Vidare finns 1,30 årsarbetare sjukgymnast och 1,25 årsarbetare arbetsterapeut. Omsorgspersonalen har till 96,5 % undersköterskekompetens och hälften har mer än -tio års anställningstid och erfarenhet från verksamhetsområdet. Under vardagar arbetar tio omsorgspersonal dagtid och åtta kvälltid. Verksamheten följer omvårdnadsnivåer och anpassar bemanningen efter detta.

Personalens möjlighet till fortbildning och handledning

Under det senaste året har all ordinarie och vikarierande personal erbjudits fem dagars utbildning. Samtliga har genomgått -två till tre timmars utbildning i social dokumentation i datasystemet Omsorg 2000. Ca 50% av personalen har deltagit i halvdagsföreläsning om bemötande av personer med hjärnskador.

Handledning är enligt ledningen högt prioriterat. All ordinarie personal samt vikarier erbjuds grupphandledning en gång per månad under ledning av psykolog. Cheferna har egen handledning liksom rehabiliteringspersonalen.

Arbetsterapeuter och sjukgymnaster ger regelbundet en grundläggande utbildning för omsorgspersonal i såväl hjälpmedelshandtering som förflyttning. Dessutom handleds omsorgspersonalen kontinuerligt i det direkta arbetet.

Vegahusen tillhandahåller medicintekniska produkter; grundutrustning enligt samma principer som Göteborgs stad och förskiver personliga hjälpmedel i förekommande fall.

Samverkan

All personal beskriver ett nära samarbete mellan chef, omsorgs- och hälso- och sjukvårdspersonal. Det finns en teamsamverkan och man arbetar utifrån en helhetssyn med ett salutogent arbetssätt. Enhetschef och sjuksköterskor arbetar nära verksamheten och träffas på morgonrapport tillsammans med all personal. Överrapportering sker alltid muntligt vid skiftbyte.

Enhetschefen träffar dagligen arbetsgrupperna. Personalen uppger att de träffar sin chef dagligen och att han är tillgänglig för personalen. Sjuksköterskor och omsorgspersonal har gemensam APT. Det finns enligt ledningen ett väl uppbyggt samarbete med neurorehabiliteringen.

Verksamheten har tät kontakt med och rådgör med områdeschefen för Uförarverksamheten i Göteborgs Stad Centrum. Det finns enligt ledningen klara rutiner för vilka kontakter som ska tas när plats blir ledig. Det förekommer inte att lägenheter står tomma. De flesta stadsdelarna är aktiva när det gäller uppföljning och kontaktar verksamheten om uppföljningsbesök.

Dokumentation

Samtliga personalkategorier dokumenterar i ett gemensamt elektroniskt dokumentationssystem som ger möjligheter för all personal att läsa information som är väsentliga för vården. Personal kan via detta system även skicka meddelanden till varandra. Läkardokumentation finns i form av papperskopior.

Kvalitetsarbete, riktlinjer och rutiner

Skriftliga rutiner finns för dokumentation, genomförandeplaner, avvikelshantering enligt SoL, Lex Sarah och för kvalitetssäkring av sociala tjänster, t.ex. kontaktmannaskap. Två dokumentationsombud har till uppgift att ge övrig personal stöd i arbetet med att dokumentera. Verksamheten har kompetensutvecklingsplan, handlingsplan för hot och våld och rutiner för introduktion av nyanställd personal. Skriftlig informationsbroschyr om verksamheten finns liksom information om vart man kan vända sig med synpunkter och klagomål. Det är enligt ledningen få klagomål mot verksamheten för yngre. Inga skriftliga klagomål har inkommit. De klagomål som framförts muntligt har enligt kunnat lösas direkt.

Det finns skriftliga riktlinjer för läkemedelshantering, delegering, ordination och rekommendation, kontakt med hälso- och sjukvårdspersonal, journalföring, basala hygienrutiner och avvikelshantering enligt hälso- och sjukvårdslagen. Samtliga rutiner finns tillgängliga för all personal. Ansvar för att all personal har kännedom om riktlinjerna är fördelat mellan MAS, chef och hälso- och sjukvårdspersonal.

I den lägenhet vi fick besöka fanns ordination och signeringslista uppsatt på insidan toalettdörren vilken gör informationen synlig för alla besökare. Detta tog vi upp i samtalet med personalen som redogjorde för att det är planerat att införa en personlig pärm med aktuell information för varje boende för att undvika synlig information.

Den 15:e varje månad sker punktprevalensmätning gällande 12 kvalitetsfaktorer som t ex BMI, inkontinens och nattfasta. Efterlevnad till basala hygienrutiner kontrolleras genom att personal fyller i ett självskattningsformulär två gånger per år. En gång per månad sker mätning av omsorgsnivå.

MAS är ansvarig för Lex Mariaanmälningar. Avvikelse registreras i det elektroniska dokumentationssystemet och skickas till chef och hälso- och sjukvårdspersonal. Vid intervju framkom en viss osäkerhet på vad som skulle avvikelserapporteras och att rapporter skulle skrivas även när hälso- och sjukvårdspersonal har varit inblandade. Struktur och ansvar för uppföljning och återföring av erfarenheter gällande avvikande händelser var inte helt tydlig för den personal som deltog i samtalet. MAS tar del av samtliga avvikelser inom hälso- och sjukvård för kännedom och registrering.

Trygghet och säkerhet

Fungerande lås och stöldskyddsanordningar samt brand och inbrottslarm finns. Verksamheten har brandombud. Utbildning sker årligen för all personal.

Krisplan finns för Tre Stiftelser inklusive Vegahuset, daterad 100106.

De boende har trygghetslarm utifrån individuell behovsbedömning. Nytt larmsystem med talkommunikation har installerats.

Nycklar förvaras i nyckelskåp och chefen styr vilka nycklar personal är behörig att ta ut. Som exempel kan nämnas att om du inte har delegering gällande läkemedelshantering så kan du inte få ut nycklar till medicinskåp. Loggkontroll sker för uthämtning och inlämning av nycklar.

Ekonomi

Platskostnad för en permanent plats på Vegahusens boende för yngre är 71 808 kr /månad. Hyran varierar beroende lägenhetsstorlek mellan 5.987 och 6.274 kr / månad . En korttidsplats kostar 2 772 kr /dygn. Kostnaden räknas upp med 2 % 2011.

Bedömning

Bedömningen är att Vegahusen bedriver en verksamhet med god kvalitet som överensstämmer med de krav som ställs i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Verksamheten har en engagerad och kunnig ledning och personal som ges möjlighet till handledning och fortlöpande kompetensutveckling. Verksamheten har en hög ambition att ständigt förbättra kvalitén. Som en del i det fortsatta arbetet med kvalitetsförbättring skulle rutiner kring avvikelshantering kunna utvecklas ytterligare.

Det är angeläget att unga personer som bor på Vegahusen får möjlighet att leva som andra i motsvarande ålder och att de får möjlighet till meningsfull sysselsättning och aktiviteter ute i samhället. Vegahusen erbjuder aktiviteter inom huset och har också möjlighet att i viss utsträckning följa de boende på promenader och andra planerade aktiviteter utanför huset. Stadsdelarna gör enligt den intervjuade ledningen och personalen vid Vegahusen delvis olika tolkningar av avtalet avseende Vegahusens ansvar för att tillgodose behovet av individuella aktiviteter utanför huset. Det påverkar även i vilken utsträckning enskilda boende ges möjligt till ledsagarservice. Av Göteborgs Stads behovsbedömning i maj 2010 framgår att fyra personer har beslut om daglig verksamhet enligt LSS.

Kerstin Smedberg
Metodhandledare